

درباره دستنویس دیوان حافظ در موزه دهلی نو*

آقای مدیر: انتشار مجدد خرد و کوشش موجب مسرت است. از دکتر فرهنگ مهر همین میبرازد که در انتشار مجله‌ای خاص فرهنگ ایرانی اهتمام مخصوص مبذول دارد و از جنابعالی هم انتظار میرود که در اعتلای سطح مندرجات مجله مساعی و دانش خود را به کار برید.

در شماره ۱۰ مقاله‌ای از آقای دکتر امیر حسن عابدی در معرفی نسخه‌ای از دیوان حافظ که به خط نستعلیق است دیدم. ایشان آن نسخه را مورخ ۷۳۵ دانسته‌اند ولی به گواهی نمونه‌هایی که از آن نسخه بصورت عکس در آن مقاله درج شده است این نسخه از آن تاریخ نیست، همانطور که آقای دکتر خانلری نیز اظهار نظر کرده‌اند و نظرشان در انتهای مقاله درج شده است.

اولاً خط نسخه بهترین گواه است. خط نسخه نستعلیق نخبه است و چنین خطی در ۷۳۵ رواج نداشته است. ثانیاً تذهیب و تشعیر نسخه دلالت دارد از اینکه از آن قرن هشتم نیست و از عصر صفوی است.

ثالثاً تاریخ مذکور در انتهای نسخه بنحوی که از روی عکس برمی‌آید (به نظر من) دست کاری شده است. این تاریخ ۱۰۵۹ بوده و به ۷۰۵۹ تبدیل شده است. و آقای دکتر عابدی ۷۵۹ خوانده‌اند. صفر که رقم صدم تاریخ بوده به وضوح تمام در عکس دیده میشود و تصور نمیکنم آنطور که آقای دکتر خانلری توجه داده اند نقطه

* از نامه آقای ایرج افشار رئیس کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و مدیر مجله راهنمای کتاب به سردبیر.

« سنه » باشد.

احتمال دیگر هم میتوان داد و آن اینکه سنه ۱۰۵۹ کلا جعلی یعنی الحاقی باشد مخصوصاً از حیث تناسب محل وقوع آن، ایجاد چنین خلجانی را در فکر من میکند. البته اثبات این مطلب محتاج آن است که نسخه دیده شود. شاید آقای دکتر خانلری اصل نسخه را دیده‌اند و نظرشان صائب باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی